

Guidelines for Debt Management of the Women's Development Fund in Sawangha District, Ang Thong Province

Patinya Muangyen

Master of Public Administration Program in Public Administration

Mayuri Rattanasermpong and Wasita Kerdphol Prasopsak

Assistant Professor, Dr. Department of Public Administration

Thepsatri Rajabhat University

Corresponding Author: Patinya349@gmail.com

Received: September 10, 2023 Revised: October 17, 2023 Accepted: October 30, 2023

Abstract

The research aims to: 1. study problems, and obstacles in debt management of the Women's Development Fund in Sawangha district, Ang Thong province, and 2. determine the guidelines for debt management of the organization. This mixed methods research was done with 385 samples selected by stratified random sampling. The research tool was a five-rating scale questionnaire and data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation. An in-depth interview was used to collect data from the samples of 8 steering groups including the officers at the organization, the volunteer coordinators of the Village Women's Development Fund, and the organization's members.

The findings showed that: 1. the problems in debt management of the Women's Development Fund, overall, was at the highest level. A fund management problem due to the overdue debt as the debtors' default on the payment was presented at the highest average, followed by the management problem caused by members' lack of knowledge and understanding in writing projects, the long document review process, and the problem during the in-debt period as the debtors spent the money in the way that did not relate to the purpose of the project and the debtors' unsuccessful business and 2. the knowledge gained from this study could enhance knowledge and mutual understanding of all target groups including officers and members of the fund who apply for the loans. This will help them to understand the objectives and operation guidelines. They could write a suitable project to get support. The members could learn about the loan project reviewing process and how to pay the debt before proposing

a project. With this guideline, the operations would truly meet the organization's objectives, and it would help reduce the outstanding debts in the future.

Keywords: Debt Management, The Women's Development Fund, Guidelines for Solving Debt Problems

แนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

ปริญญา เมืองเย็น

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มยุรี รัตนเสริมพงศ์

วาสิตา เกิดผล ประสพศักดิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Corresponding Author: Patinya349@gmail.com

ได้รับบทความ: 10 กันยายน 2566 ปรับปรุงแก้ไข: 17 ตุลาคม 2566 ตอปรับตีพิมพ์: 30 ตุลาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง 2. ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยผสม โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน แล้วสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 8 คน ได้แก่ คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีหมู่บ้าน และสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีโดยรวมอยู่ในระดับสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการกองทุนภายหลังเป็นหนี้ค้างชำระ เกิดจากลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ ด้านการบริหารจัดการกองทุนก่อนเป็นหนี้ เกิดจากสมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนโครงการ กระบวนการพิจารณาโครงการใช้เวลานาน และด้านการบริหารจัดการกองทุนขณะเป็นหนี้ ลูกหนี้นำเงินไปใช้ไม่ตรงวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ และลูกหนี้ขาดทุนในการดำเนินงาน 2. องค์ความรู้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ กล่าวคือ สร้างการเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจร่วมกันทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งผู้ปฏิบัติงาน และสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ผู้ขอกู้เงิน เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงานของกองทุน การเขียนโครงการเพื่อรับการสนับสนุน การพิจารณาโครงการประกอบการกู้เงิน และการส่งใช้เงินคืน ก่อนที่จะเสนอโครงการเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนอย่างแท้จริง และลดการเกิดหนี้ค้างชำระในอนาคต

คำสำคัญ: การบริหารจัดการหนี้, กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้

บทนำ

รัฐบาลมีนโยบายจัดตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ.2555 ภายใต้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (สสน.) โดยเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนแบบดอกเบี้ยต่ำในการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพื่อการพัฒนาไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ และสวัสดิการให้แก่สตรี รวมถึงการพัฒนาศักยภาพสตรีและเครือข่ายสตรี การพัฒนาบทบาทสตรี การสร้างภาวะผู้นำ และการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิสตรี ต่อมาคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้มีมติในการโอนย้ายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ให้มาสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้จัดตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2558 ดังนั้นกรมการพัฒนาชุมชน จึงต้องรับโอนภาระหนี้สินของกองทุนเดิมมาบริหารจัดการในกองทุนใหม่ ซึ่ง ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2559 กองทุนเดิมมีหนี้ค้างชำระอยู่ประมาณ 2,700 ล้านบาท จึงเป็นที่มาของการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระภายใต้การบริหารจัดการของคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ รวมทั้งคณะทำงานขับเคลื่อนชุดต่างๆ ในแต่ละระดับตามกฎหมายข้อบังคับในปัจจุบัน โดยกรมการพัฒนาชุมชนได้รับจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 100 ล้านบาท และต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2559 ให้ควรวรวมกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เข้ากับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน ทำให้การบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งมีพันธกิจคือ เป็นแหล่งทุนในการพัฒนาสตรี เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากเข้มแข็งและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน, 2562, หน้า 2-3)

จังหวัดอ่างทอง เป็นจังหวัดหนึ่งที่ได้รับการจัดสรรเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จากกรมการพัฒนาชุมชน เพื่อใช้ในการพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสให้กับสตรีได้เข้าถึงแหล่งทุนในการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ และได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด โดยการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้ยึดแนวทางตามระเบียบและคู่มือการดำเนินงาน ซึ่งการจัดสรรเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดอ่างทอง ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุน โดยให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการเป็นเงินทุนหมุนเวียน หรือเงินอุดหนุน ซึ่งในปี พ.ศ. 2564 มีสมาชิกกองทุนจำนวน 78,213 คน และในปี พ.ศ. 2565 มีสมาชิกกองทุนจำนวน 82,144 คน โดยเพิ่มจากปี พ.ศ. 2564 คิดเป็นร้อยละ 66 หรือ 3,931 คน ได้รับงบประมาณสนับสนุนเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้สมาชิกกู้เงินจำนวน 7,000,000 บาท และในปี พ.ศ. 2565 ได้ปล่อยเงินกู้ให้แก่สมาชิก ที่ทำโครงการขอกู้เงินจำนวน 68 กลุ่ม เป็นเงินจำนวน 6,200,000 บาท (สำนักงานเลขานุการคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดอ่างทอง, 2565, ย่อหน้า 2)

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง เป็นหนึ่งในกองทุนที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอ่างทอง ซึ่งมีคณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ โดยมีนายอำเภอเป็นประธานอนุกรรมการระดับอำเภอ มีนักวิชาการพัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแสวงหาที่รับผิดชอบงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแสวงหา เป็นหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบทบาท

สตรีระดับอำเภอ จำนวน 7 ตำบล ในปี พ.ศ. 2565 มีสมาชิกจำนวน 9,794 คน สตรีในอำเภอแสวงหาที่เข้าถึงโอกาสทางการศึกษา มีบทบาทในการทำงานหารายได้เพื่อเลี้ยงดูตนเองและคนในครอบครัว บางคนมีบทบาทหน้าที่เป็นผู้นำของสังคม ไม่ว่าจะเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำทางจิตวิญญาณ แต่ก็ยังมีสตรีจำนวนไม่น้อยเช่นกัน ที่ขาดโอกาสในการศึกษา ส่งผลให้ทางเลือกในการประกอบอาชีพมีไม่มากนัก อีกทั้งจำนวนเงินทุน ที่จัดหาเพื่อเป็นต้นทุนในการประกอบอาชีพไม่เพียงพอ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอแสวงหา จึงเป็นทางเลือกและทางออกที่ดีแก่สตรีในการกู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ เนื่องจากเป็นแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ช่วยให้สตรีในอำเภอแสวงหา สร้างงาน สร้างอาชีพ และเลี้ยงดูคนในครอบครัวได้อย่างดี ซึ่งในปี พ.ศ. 2565 กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอแสวงหา ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมการพัฒนาชุมชน จำนวน 920,000 บาท มีสมาชิกที่ยื่นกู้ และได้รับเงินกู้จากกองทุนจำนวน 8 กลุ่ม เป็นเงินจำนวน 905,000 บาท รวมลูกหนี้เดิมและลูกหนี้ใหม่จำนวน 569 คน คิดเป็นเงินจำนวน 6,835,152.37 บาท (สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จังหวัดอ่างทอง, 2565, ย่อหน้า 5)

จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่าสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแสวงหา ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในการเสริมสร้างศักยภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์ และเกิดประสิทธิภาพต่อสตรีอำเภอแสวงหา โดยเป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการพัฒนาศักยภาพสตรีและเครือข่ายสตรี รวมถึงเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ย ซึ่งจะสร้างโอกาสให้สตรีเข้าถึงแหล่งทุนสำหรับการลงทุน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ อย่างไรก็ตามการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอแสวงหา ยังประสบปัญหาที่สำคัญ คือ ลูกหนี้เก่าและลูกหนี้ใหม่ขาดวินัยในการชำระหนี้ จึงส่งผลให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอแสวงหา มีหนี้ค้างชำระสะสม ซึ่งก่อให้เกิดภาพลักษณ์ในการบริหารจัดการที่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่ตรงตามตัวชี้วัดการบริหารจัดการหนี้ของกรมการพัฒนาชุมชนที่ได้กำหนดไว้ โดยมีหนี้ผิดค้างชำระสะสม ณ พฤศจิกายน 2565 คิดเป็นเงิน 1,156,450.56 บาท (หนึ่งล้านหนึ่งแสนห้าหมื่นหกพันสี่ร้อยห้าสิบบาทห้าสิบบาทสามสตางค์) และมีหนี้ที่คาดว่าจะเป็หนี้เสียคิดเป็นเงิน 1,773,374.3 บาท (หนึ่งล้านเจ็ดแสนเจ็ดหมื่นสามพันสามร้อยเจ็ดสิบบาทสามสตางค์) ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง โดยผลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจะเป็นประโยชน์ที่สำคัญในการดำเนินการให้คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีนำไปวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรค ในการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเรื่องการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อยู่ภายใต้กฎหมายทุนหมุนเวียน การบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมุ่งเน้นการบริหารจัดการเรื่องหนี้ แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่

1. การบริหารจัดการกองทุนก่อนเป็นหนี้ เป็นกระบวนการพิจารณาสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีก่อนเป็นหนี้ เกิดจากความสมัครใจของสมาชิกร่วมกันจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

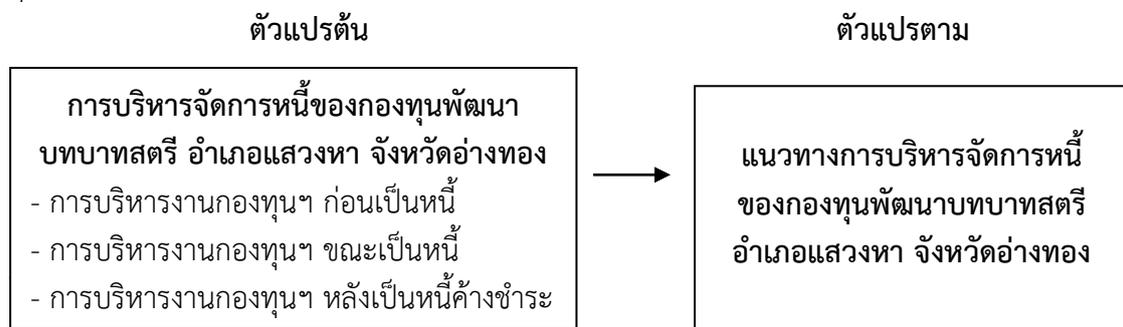
2. การบริหารจัดการกองทุนขณะเป็นหนี้ เป็นการบริการงานภายหลังที่ลูกหนี้ได้ทำสัญญากับกองทุนและได้รับโอนเงินเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยลูกหนี้ต้องรายงานผลการปฏิบัติงาน และรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีการติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่ของลูกหนี้อันเป็นที่ตั้งของโครงการเพื่อติดตามและให้กำลังใจ

3. การบริหารจัดการกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ เมื่อพ้นกำหนดตามสัญญา หากลูกหนี้ไม่สามารถนำเงินมาชำระคืนได้ หนี้ดังกล่าวจะกลายเป็นหนี้ค้างชำระ เจ้าหน้าที่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีดำเนินการติดต่อประสานให้ลูกหนี้ที่มีหนี้ค้างชำระตามสัญญาทำการชำระหนี้ รับสภาพหนี้ หรือดำเนินคดีกับหนี้ที่ค้างชำระนั้น

วัตถุประสงค์หลักของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมุ่งเน้นให้สมาชิกกู้ยืมเงินเพื่อนำเงินไปสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และเมื่อครบกำหนดชำระตามสัญญา ลูกหนี้ต้องนำเงินมาชำระคืนให้กับกองทุน ดังนั้นการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีควรให้ความสำคัญตั้งแต่กระบวนการก่อนเป็นหนี้ การเขียนโครงการ การพิจารณาความเหมาะสมของโครงการ ขณะเป็นหนี้ มีการติดตามรายงานผลการดำเนินงานของลูกหนี้ และหลังเป็นหนี้ค้างชำระ มีการติดตามลูกหนี้ค้างชำระตามกระบวนการของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, 2562, หน้า 12-41)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของกรมการพัฒนาชุมชน รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจึงได้ทำการสังเคราะห์จนได้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) คือ การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เทศบาล/ตำบล	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
เทศบาลตำบลแสงวหา	190	9
เทศบาลตำบลเพชรเมืองทอง	2,357	90
ตำบลศรีพราน	777	32
ตำบลบ้านพราน	1,787	71
ตำบลวังน้ำเย็น	1,353	52
ตำบลสีบัวทอง	1,772	68
ตำบลห้วยไผ่	743	30
ตำบลจำลอง	815	33
รวม	9,794	385

1.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีหมู่บ้าน/ชุมชน และสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอแสงวหา จังหวัดอ่างทอง ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของอำเภอแสงวหา จำนวน 9,794 คน (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จังหวัดอ่างทอง, 2565, ย่อหน้า 3)

1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เลือกมาจากประชากร ได้แก่ คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีหมู่บ้าน/ชุมชน และสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของอำเภอแสงวหา จังหวัดอ่างทอง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1967, หน้า 727 - 728) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 385 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัย โดยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่แก้ไขปรับปรุง ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลได้ค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00 ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) กับสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอแสงวหา ที่ไม่ใช่ประชากรที่กำหนด จำนวน 30 คน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สูตรของ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.930 โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และตำแหน่งนากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอแสงหา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอแสงหา จังหวัดอ่างทอง จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการกองทุนก่อนเป็นหนี้ จำนวน 8 ข้อ การบริหารจัดการกองทุนขณะเป็นหนี้ จำนวน 7 ข้อ และการบริหารจัดการกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับตามแบบของ Likert ดังนี้

5	หมายถึง	มีการบริหารจัดการหนี้อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการบริหารจัดการหนี้อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการบริหารจัดการหนี้อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการบริหารจัดการหนี้อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการบริหารจัดการหนี้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เช่น หนังสือทั่วไป เอกสารของทางราชการเอกสารอื่นๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสืบค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ต

1.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 385 ชุด หากเป็นผู้สูงอายุหรือผู้ไม่รู้หนังสือ ผู้วิจัยอ่านแบบสอบถามให้ฟัง และเลือกคำตอบตามที่กลุ่มตัวอย่างบอก จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เมื่อได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 385 ชุดแล้วใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

4.2 วิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากข้อมูลแบบสอบถามระดับแนวความคิดการบริหารจัดการหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอแสงหา จังหวัดอ่างทอง โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) และใช้เกณฑ์การแปลผลของข้อมูลการวิเคราะห์ ตามแนวทางของ Best (1970, pp. 204–208)

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากรในการสัมภาษณ์แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำนวน 66 คน อาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีหมู่บ้าน/ชุมชน จำนวน 78 คน และสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอแสวงหา จำนวน 9,650 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 8 คน เลือกจากคณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล จำนวน 2 คน และอาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีหมู่บ้าน/ชุมชน จำนวน 2 คน โดยพิจารณาจากบทบาทหน้าที่ ประสบการณ์การทำงาน และบริบทในพื้นที่ซึ่งจะสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่งานวิจัยได้เป็นอย่างดี สำหรับการคัดเลือกสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พิจารณาจากสมาชิกที่กู้ยืมเงินกองทุนที่ชำระเงินตรงตามกำหนด จำนวน 2 คน และสมาชิกที่กู้ยืมเงินกองทุนที่ผิดนัดชำระหนี้ จำนวน 2 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้คำถามแบบกึ่งโครงสร้าง (The Semi - Structured Interview) ด้วยวิธีเฉพาะเจาะจงเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง โดยมีส่วนประกอบของแบบสัมภาษณ์ 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ปัญหา และอุปสรรค การบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง 3 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการกองทุนก่อนเป็นหนี้ การบริหารจัดการกองทุนขณะเป็นหนี้ และการบริหารจัดการกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร โดยการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เช่น หนังสือทั่วไป เอกสารของทางราชการเอกสารอื่นๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสืบค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ต

2.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยมีผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ 3 กลุ่ม คือ คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำนวน 2 คน อาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีหมู่บ้าน/ชุมชน จำนวน 2 คน สมาชิกกองทุนที่สามารถชำระเงินตรงตามกำหนด จำนวน 2 คน และสมาชิกกองทุนที่ผิดนัดชำระหนี้ จำนวน 2 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดประเด็นคำถามไว้ล่วงหน้า ดำเนินการสัมภาษณ์รายบุคคลให้ครอบคลุมประเด็นศึกษาอย่างครบถ้วน โดยสอบถามปัญหาและอุปสรรค การบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จากประสบการณ์ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการกองทุนก่อนเป็นหนี้ การบริหารจัดการกองทุนขณะเป็นหนี้ และการบริหารจัดการกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล อาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีหมู่บ้าน/ชุมชน และสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ตั้งแต่ก่อนเป็นหนี้ ระหว่างเป็นหนี้ และหลังเป็นหนี้ค้างชำระ

โดยข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการตอบประเด็นการสัมภาษณ์ จะถูกนำมาวิเคราะห์และประมวลผล โดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในแง่ต่างๆ ตามข้อเท็จจริงในเชิงเหตุผล ซึ่งการวิเคราะห์จะออกมาในลักษณะของการพรรณานำไปสู่คำตอบในการศึกษาและสรุปตามหลักวิชาการประกอบการเขียนรายงาน เพื่อชี้ให้เห็นถึงแนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสว่างหา จังหวัดอ่างทอง โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์แบบส่วนประกอบ (Component Analysis) รายงานตามความเป็นจริงจากข้อมูลที่ได้รับ ไม่ทำการตัดทิ้งข้อมูลหรือเพิ่มเติมความคิดเห็นของตนเองไปในเนื้อหา และได้วิเคราะห์แปลความหมายอย่างปราศจากอคติ

ผลการวิจัย

1. ปัญหา และอุปสรรค ในการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสว่างหา จังหวัดอ่างทอง

1.1 ด้านการบริหารจัดการกองทุนก่อนเป็นหนี้ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไม่เข้าใจกระบวนการเขียนโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนจากกองทุน และคณะกรรมการที่พิจารณาอนุมัติโครงการมีความรู้ไม่ตรงกับอาชีพที่สมาชิกได้ยื่นโครงการ เช่น ด้านปศุสัตว์ ด้านการตลาดฯ อาจทำให้การพิจารณาโครงการไม่ครอบคลุม นอกจากนี้สมาชิกบางกลุ่มได้รับการอนุมัติวงเงินน้อยกว่าที่ขอรับการสนับสนุนส่งผลให้กลุ่มต้องบริหารจัดการเงินที่ได้รับให้เหมาะสม

1.2 ด้านการบริหารจัดการกองทุนขณะเป็นหนี้ กระบวนการพิจารณาอนุมัติโครงการใช้เวลานาน อาจส่งผลให้ราคาที่เสนอตามโครงการมีการเปลี่ยนแปลงที่สูงขึ้น ทำให้ได้วัตถุดิบหรือวัสดุในการประกอบอาชีพไม่ตรงตามต้องการ นอกจากนี้หลังจากลูกหนี้ได้รับเงินแล้ว ลูกหนี้นำเงินที่ได้รับไปดำเนินการตามโครงการล่าช้า หรือลูกหนี้นำเงินที่ได้รับไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้

1.3 ด้านการบริหารจัดการกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ ปัญหาลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้เนื่องจากลูกหนี้ขาดทุนในการประกอบอาชีพ เพราะเกิดปัญหาด้านโรคระบาดในพืชและสัตว์ ส่งผลให้ราคาสินค้าในตลาดมีการเปลี่ยนแปลง และกรณีลูกหนี้นำเงินที่ได้รับไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ รวมไปถึงลูกหนี้บางกลุ่มเชื่อว่า เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็นเงินของราชการไม่จำเป็นต้องชำระคืน เพราะกระบวนการติดตามหนี้และการดำเนินการทางกฎหมายไม่เข้มงวดเท่ากับธนาคารพาณิชย์ หรือบริษัทสินเชื่อต่างๆ

2. แนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสว่างหา จังหวัดอ่างทอง

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 385 คน คนส่วนใหญ่มีอายุ 51-60 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 36.40 ระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 37.90 ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 45.20 และตำแหน่งสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอสว่างหา จำนวน 313 คน คิดเป็น ร้อยละ 81.30

2.2 การวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสว่างหา จังหวัดอ่างทอง

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง ในภาพรวม

แนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนา บทบาทสตรี อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง	\bar{X}	(S.D.)	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านการบริหารจัดการกองทุนก่อนเป็นหนี้	4.53	0.65	มากที่สุด	2
2. ด้านการบริหารจัดการกองทุนขณะเป็นหนี้	4.46	0.67	มาก	3
3. ด้านการบริหารจัดการกองทุนภายหลังเป็นหนี้	4.66	0.54	มากที่สุด	1
ค่าเฉลี่ยรวม	4.55	0.62	มากที่สุด	

จากตาราง 2 พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทองในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการกองทุนภายหลังเป็นหนี้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.54) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการกองทุนก่อนเป็นหนี้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.65) และด้านการบริหารจัดการกองทุนขณะเป็นหนี้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

2.2.1 แนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารจัดการกองทุนก่อนเป็นหนี้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่การจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนจากกองทุนต้องปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.58) รองลงมาคือ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการพิจารณาแต่ละโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนต้องมีเหตุผลปรากฏในรายงานการประชุมของคณะกรรมการอำเภอ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.60) และ ท่านคิดว่าการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาโครงการของคณะกรรมการฯ อำเภอ ควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินประเภทเงินทุนหมุนเวียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณา ปัญหาและอุปสรรคจากการสัมภาษณ์ ด้านการบริหารจัดการกองทุนก่อนเป็นหนี้ ในการจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนจากกองทุนต้องปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร พบว่า สมาชิกไม่มีประสบการณ์ ขาดความรู้ ความเข้าใจในการเขียนโครงการ จึงควรจัดอบรมให้ความรู้การเขียนโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ให้แก่สมาชิก สำหรับการพิจารณาโครงการต้องมีเหตุผลปรากฏในรายงานการประชุมของคณะกรรมการอำเภอ และการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาโครงการของคณะกรรมการฯ อำเภอ ควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินประเภทเงินทุนหมุนเวียน พบปัญหาและอุปสรรค คือ คณะกรรมการที่พิจารณาอนุมัติโครงการมีความรู้ไม่ตรงกับอาชีพที่สมาชิกได้ยื่นโครงการ อาจทำให้การพิจารณาโครงการไม่ครอบคลุม และสมาชิกบางกลุ่มได้รับการอนุมัติวงเงินน้อยกว่าที่ขอรับการสนับสนุน ดังนั้นควรแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาโครงการที่หลากหลายสาขาอาชีพ เพื่อจะได้ให้คำแนะนำและ

พิจารณาความเหมาะสมของโครงการให้สอดคล้องกับวงเงินที่อนุมัติ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ขอกู้

2.2.2 แนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสว่างหา จังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารจัดการกองทุนขณะเป็นหนี้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.46, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ท่านคิดว่า การตรวจสอบความถูกต้องของการบริหารงานกองทุนขณะเป็นหนี้ นอกจากเป็นการตรวจสอบลูกหนี้แล้ว ยังเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการอำเภอ และคณะทำงานขับเคลื่อนแต่ละระดับด้วย อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.51, S.D. = 0.61) รองลงมาคือ ท่านเห็นด้วยหรือไม่สภาพการเป็นหนี้ของลูกหนี้มีผลผูกพันกับกองทุน คือ ลูกหนี้ต้องนำเงินที่ได้รับโอนจากกองทุนไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้กับกองทุน อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.69) และท่านคิดว่า คณะอนุกรรมการอำเภอ และคณะทำงานขับเคลื่อนแต่ละระดับควรมีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้คำแนะนำก่อนที่จะครบสัญญา อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.48, S.D. = 0.64) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณา ปัญหาและอุปสรรคจากการสัมภาษณ์ ด้านการบริหารจัดการกองทุนขณะเป็นหนี้ สภาพการเป็นหนี้ของลูกหนี้มีผลผูกพันกับกองทุน คือ ลูกหนี้ต้องนำเงินที่ได้รับโอนจากกองทุนไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้กับกองทุน พบว่า ลูกหนี้นำเงินที่ได้รับไปดำเนินการตามโครงการล่าช้า หรือลูกหนี้นำเงินที่ได้รับไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ แนวทางแก้ไข คือ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และอาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุนลงพื้นที่ตรวจสอบการดำเนินงานของสมาชิกลูกหนี้หลังจากได้รับเงิน โดยติดตามการดำเนินงานเป็นระยะเพื่อดูความต่อเนื่องในการดำเนินงานของสมาชิกลูกหนี้ นอกจากนี้คณะอนุกรรมการอำเภอ และคณะทำงานขับเคลื่อนแต่ละระดับควรมีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้คำแนะนำก่อนที่จะครบสัญญา โดยการลงพื้นที่ ณ สถานที่ตั้งดำเนินโครงการของลูกหนี้จะช่วยให้คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนฯ และอาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุนฯ สามารถประเมินศักยภาพการใช้เงินยืมของสมาชิกลูกหนี้ได้ เป็นการประกันความเสี่ยงการนำเงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

2.2.3 แนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอสว่างหา จังหวัดอ่างทอง ด้านการบริหารจัดการกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.66, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ท่านคิดว่าการดำเนินคดีต่อลูกหนี้ที่เพิกเฉย กระบวนการที่สำคัญที่สุดคือการดำเนินคดีตามที่กฎหมายกำหนด อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.76, S.D. = 0.54) รองลงมาคือ ท่านเห็นด้วยหรือไม่การบริหารจัดการหนี้ค้างชำระควรคำนึงถึงการผ่อนชำระหนี้มากกว่าการรับสภาพหนี้ อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.69, S.D. = 0.50) และ ท่านคิดว่าการรับสภาพหนี้แต่ไม่มีการผ่อนชำระหนี้ การกระทำดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดประโยชน์กับกองทุน อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.68, S.D. = 0.54) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณา ปัญหาและอุปสรรคจากการสัมภาษณ์ ด้านการบริหารจัดการกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ การดำเนินคดีต่อลูกหนี้ที่เพิกเฉย กระบวนการที่สำคัญที่สุดคือการดำเนินคดีตามที่กฎหมายกำหนด พบว่า ลูกหนี้นำเงินที่ได้รับไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ จึงไม่สามารถชำระหนี้ได้ และลูกหนี้คิดว่าเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็นเงินราชการ การดำเนินการทางกฎหมายไม่เข้มงวดเท่ากับธนาคารพาณิชย์ หรือบริษัทสินเชื่อต่างๆ แนวทางแก้ไข คือ การดำเนินคดีตาม

กฎหมายกับลูกหนี้ที่เพิกเฉยอย่างจริงจัง เพื่อให้เป็นตัวอย่างกับสมาชิกสตรีกลุ่มอื่นๆ นอกจากนี้การบริหารจัดการหนี้ค้างชำระควรคำนึงถึงการผ่อนชำระหนี้มากกว่าการรับสภาพหนี้ ปัญหาที่พบ คือ ลูกหนี้ขาดทุน ในการประกอบอาชีพ เพราะเกิดปัญหาด้านโรคระบาดในพืช และสัตว์ ส่งผลให้ราคาสินค้าในตลาดมีการเปลี่ยนแปลง แนวทางแก้ไข คือ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ดำเนินการตามกระบวนการติดตามทวงถามหนี้อย่างเป็นขั้นตอน โดยให้ลูกหนี้ที่ผิดนัดชำระหนี้ทุกรายทำหนังสือรับสภาพหนี้ เนื่องจากการบริหารงานในช่วงที่ลูกหนี้ผิดสัญญากู้ยืม และเป็นช่วงที่ลูกหนี้มีปัญหาด้านการเงิน ทางกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจึงมีมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้ลูกหนี้มีความสามารถ ชำระหนี้ค้างชำระให้กองทุนได้ และปรับสัญญาให้ลูกหนี้ผ่อนชำระหนี้ตามศักยภาพที่สามารถจ่ายได้ให้กับกองทุน

สรุปผลจากการวิจัย

การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการกองทุนก่อนเป็นหนี้ การบริหารจัดการกองทุนขณะเป็นหนี้ และการบริหารจัดการกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ ประเด็นสำคัญ คือ สร้างการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจร่วมกันทุกกลุ่มเป้าหมายทั้งผู้ปฏิบัติงาน และสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีผู้ขอกู้เงิน ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงานของกองทุน การเขียนโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนให้มีความถูกต้องและครอบคลุมและเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลกับการพิจารณาโครงการประกอบการกู้เงิน การนำเงินไปใช้ตามที่เขียนไว้ในโครงการ การส่งใช้เงินคืนให้ตรงตามกำหนดสัญญา และการดำเนินคดีต่อลูกหนี้ที่เพิกเฉย โดยดำเนินการสร้างความรู้ ความเข้าใจก่อนที่จะเสนอโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนอย่างแท้จริง และลดการเกิดหนี้ค้างชำระในอนาคต

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา แนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง มีประเด็นสำคัญที่ต้องนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

1.1 ด้านการบริหารจัดการกองทุนก่อนเป็นหนี้ จากการศึกษาพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด กล่าวคือในการจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนจากกองทุนต้องปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร รวมถึงการพิจารณาแต่ละโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียน ต้องมีเหตุผลปรากฏในรายงานการประชุมของคณะอนุกรรมการอำเภอ และการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาโครงการ ของคณะอนุกรรมการฯ อำเภอ ควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินประเภทเงินทุนหมุนเวียน สอดคล้องกับสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (2562) ด้านการบริหารจัดการกองทุนก่อนเป็นหนี้ คือ การจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนจากกองทุนจำเป็นต้องปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่ รายงานการประชุม โดยมีเนื้อหาสาระ คือ วัน เวลา สถานที่ประชุม ข้อมูลของสมาชิกกลุ่ม การเลือกประธานกลุ่ม แนวคิดที่จะร่วมกันดำเนินการการจัดทำโครงการ การกำหนดค่าใช้จ่ายตามโครงการ การกำหนดวงเงินที่ต้องกู้ยืม การวางแผนการดำเนินงาน และการกำหนดเวลาที่จะชำระเงินคืนไว้อย่างชัดเจน ซึ่งคณะอนุกรรมการอำเภอ และคณะอนุกรรมการ

จังหวัด ดำเนินการพิจารณาโครงการโดยต้องมีเหตุผลปรากฏในรายงานการประชุม ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินประเภทเงินทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2559 รายการที่ต้องให้ความเห็นหรือตรวจสอบจะแยกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่เป็นคุณสมบัติของสมาชิก กับหลักเกณฑ์พื้นฐานที่เป็นลักษณะของโครงการ

1.2 ด้านการบริหารจัดการกองทุนขณะเป็นหนี้ จากการศึกษาพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ การตรวจสอบความถูกต้องของการบริหารงานกองทุนขณะเป็นหนี้ นอกจากเป็นการตรวจสอบลูกหนี้แล้ว ยังเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการอำเภอ และคณะทำงานขับเคลื่อนแต่ละระดับด้วย รวมถึงสภาพการเป็นหนี้ของลูกหนี้มีผลผูกพันกับกองทุน คือ ลูกหนี้ต้องนำเงินที่ได้รับโอนจากกองทุนไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้กับกองทุน และคณะอนุกรรมการอำเภอ คณะทำงานขับเคลื่อนแต่ละระดับควรมีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้คำแนะนำก่อนที่จะครบสัญญา สอดคล้องกับ วันเพ็ญ กองคำ, และธนวิทย์ บุตรอุดม (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการนำนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไปปฏิบัติในจังหวัดอุดรธานี พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการนำนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไปปฏิบัติ การโน้มน้าวใจให้บุคลากรทุกระดับของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ปฏิบัติตามกระบวนการดำเนินงานอย่างเต็มศักยภาพพร้อมทั้งการประเมินตรวจสอบติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานของกองทุน ส่งผลให้การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 ด้านการบริหารจัดการกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระจากการศึกษาพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด กล่าวคือ การดำเนินคดีต่อลูกหนี้ที่เพิกเฉย กระบวนการที่สำคัญที่สุดคือการดำเนินคดีตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระควรคำนึงถึงการผ่อนชำระหนี้มากกว่าการรับสภาพหนี้ และการรับสภาพหนี้แต่ไม่มีการผ่อนชำระหนี้ การกระทำดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดประโยชน์กับกองทุน สอดคล้องกับ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดจันทบุรี (2562) ได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสหกรณ์ ดังนี้ การผ่อนผันชำระหนี้ คือการที่ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทำข้อตกลงประนีประนอมหนี้กันเมื่อลูกหนี้เริ่มมีปัญหาในการชำระหนี้ การปรับโครงสร้างหนี้ คือ การขยายระยะเวลาในการชำระหนี้ แต่หนี้ของลูกหนี้ไม่หมดไปเพียงแต่ยืดระยะเวลาในการผ่อนนานขึ้น และการดำเนินคดีตามกฎหมาย คือ การฟ้องทางแพ่งให้ชำระหนี้และการบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สินมาชำระหนี้

2. ปัญหา และอุปสรรค ในการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

2.1 ด้านการบริหารจัดการกองทุนก่อนเป็นหนี้ ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ไม่เข้าใจกระบวนการเขียนโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนจากกองทุน และคณะกรรมการที่พิจารณาอนุมัติโครงการมีความรู้ไม่ตรงกับอาชีพที่สมาชิกได้ยื่นโครงการ เช่น ด้านปศุสัตว์ ด้านการตลาด ฯ อาจทำให้การพิจารณาโครงการไม่ครอบคลุม นอกจากนี้สมาชิกบางกลุ่มได้รับการอนุมัติวงเงินน้อยกว่าที่ขอรับการสนับสนุนส่งผลให้กลุ่มต้องบริหารจัดการเงินที่ได้รับให้เหมาะสม สอดคล้องกับ วรวิทย์ องค์กร, และชาญชัย จิวจินดา (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ผลสำเร็จของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรณีศึกษา อำเภอชาวนุรักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนโครงการ และขาดความรู้เรื่องกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์การขอรับเงินทุนสนับสนุน สอดคล้องกับ อัญชลี ขวัญอ่อน (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มี

ผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรณีศึกษา: อำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ด้านจำนวนเงินกู้ สมาชิกกลุ่มได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในวงเงินจำนวน 50,000 – 200,000 บาท ซึ่งบางกลุ่มได้รับการอนุมัติตามจำนวนเงินที่สมาชิกกลุ่มเขียนโครงการกู้ยืม แต่มีบางกลุ่มที่ได้รับการอนุมัติเงินที่น้อยกว่าจำนวนเงินที่ขอกู้ยืมเงินไป ส่งผลให้กลุ่มต้องบริหารจัดการการลงทุนให้เพียงพอต่อเงินที่ได้รับ และมีบางกลุ่มที่ต้องไปหาเงินลงทุนเพิ่มเพื่อให้เพียงพอต่อการลงทุน ทำให้เป็นหนี้เพิ่มขึ้น

2.2 ด้านการบริหารจัดการกองทุนขณะเป็นหนี้ ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือ กระบวนการพิจารณาอนุมัติโครงการใช้เวลานาน อาจส่งผลให้ราคาที่สูงขึ้นตามโครงการมีการเปลี่ยนแปลงที่สูงขึ้น ทำให้ได้วัตถุดิบหรือวัสดุในการประกอบอาชีพไม่ตรงตามต้องการ นอกจากนี้หลังจากลูกหนี้ได้รับเงินแล้ว ลูกหนี้นำเงินที่ได้รับไปดำเนินการตามโครงการล่าช้า หรือลูกหนี้นำเงินที่ได้รับไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ สอดคล้องกับ วรภมณ เกสรบัว, และสุชาติ ศรียารัตน (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรณีศึกษาพื้นที่อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า กระบวนการพิจารณาอนุมัติโครงการต้องผ่านหลายคณะซึ่งใช้เวลานานเกินไป ประกอบกับกระบวนการโอนเงินมีความล่าช้าทำให้ไม่สามารถนำเงินไปใช้เพื่อประกอบอาชีพได้ตามช่วงฤดูกาลเพาะปลูกได้ทันเวลา

2.3 ด้านการบริหารจัดการกองทุนหลังเป็นหนี้ค้างชำระ ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือ ปัญหาลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ เนื่องจากลูกหนี้ขาดทุนในการประกอบอาชีพ และกรณีลูกหนี้นำเงินที่ได้รับไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ รวมไปถึงลูกหนี้บางกลุ่มเชื่อว่า เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นเงินของราชการไม่จำเป็นต้องชำระคืน เพราะกระบวนการติดตามหนี้และการดำเนินการทางกฎหมายไม่เข้มงวดเท่ากับธนาคารพาณิชย์ หรือบริษัทสินเชื่อต่างๆ สอดคล้องกับ สาวิณี เฟิงธรรม, และศิวฤทธิ์ สุนทรเสถียร (2563) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อธนาคารประชาชนของธนาคารออมสินเขตชัยภูมิ พบว่า การนำเงินกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ในการกู้เงินและวงเงินที่ได้รับไม่เหมาะสมและเพียงพอ จึงไม่สามารถหมุนเวียนเงินได้ทันตามกำหนด ผู้กู้มีพฤติกรรมก่อหนี้สินเพิ่มขึ้น และลูกหนี้นำเงินที่จะชำระหนี้ธนาคารไปใช้จ่ายหนี้อื่นๆ ก่อน และขาดการวางแผนทางการเงินรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย จึงมีการแก้ปัญหาโดยการกู้เงินทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อหมุนเวียนเงินในกิจการและใช้จ่ายภายในครอบครัว จึงมีการผ่อนชำระหนี้หลายทาง ต้องนำเงินไปชำระหนี้ทางอื่น ก่อนทำให้เกิดหนี้ค้างชำระ

3. แนวทางในการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

การจัดอบรมให้ความรู้ในการเขียนโครงการ ให้แก่สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และอาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุน ควรให้คำแนะนำในการเขียนโครงการให้กับสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับกับวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ สอดคล้องกับ ปุริดา บัวหลวง, และอารีรัตน์ ภูธรธรรมา (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จังหวัดเลย ได้ให้ข้อเสนอแนะด้านการวางแผน คือ ควรจัดทำแผนงานเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อความชัดเจน เขียนแผนกลยุทธ์ แผนธุรกิจ เพื่อจะได้ทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานของกลุ่ม หรือให้ผู้เชี่ยวชาญการทำแผนมาสอนและแนะนำเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อแหล่งเงินทุน

การลงพื้นที่ตรวจสอบความพร้อมของสมาชิกลูกหนี้ก่อนจะพิจารณาอนุมัติ เมื่อลูกหนี้ได้รับเงินแล้วควรมีการติดตามการดำเนินงานของลูกหนี้ และก่อนถึงกำหนดชำระคืนเงิน ต้องลงพื้นที่ติดตามพร้อมทั้งแจ้งกำหนดการที่ต้องชำระคืนเงิน และจำนวนเงิน หากถึงกำหนดแล้วยังไม่ชำระหนี้ให้ดำเนินการตามกฎหมาย สอดคล้องกับ นงนภัส ไพรศรี (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการนำนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสตรีในกลุ่มจังหวัดภาคกลาง โดยได้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงปัจจัยในการนำนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสตรีในกลุ่มจังหวัดภาคกลางให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ประกอบด้วย 2 ปัจจัย คือ 1. ปัจจัยด้านนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ควรมีการปรับปรุงพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการกองทุนในระดับพื้นที่ และกำกับติดตามตรวจสอบการใช้เงินกองทุนเพื่อป้องกันการนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ 2. ปัจจัยด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยกรมพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่นำนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไปปฏิบัติต้องเข้มงวดกับการเบิกจ่ายเงินกองทุนให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของกองทุนอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2564) เสนอแนวคิดการบริหารลูกหนี้ค้างชำระ ไว้ว่าการบริหารลูกหนี้การค้า คือ การกำหนดแนวทางการเร่งรัดและติดตามหนี้สินจากลูกหนี้การค้าเพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบมีแนวทางการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน เช่น ลูกหนี้ที่ชำระไม่ตรงกำหนดให้พนักงานโทรติดตามทันทีในวันรุ่งขึ้น หากลูกหนี้ค้างชำระครบ 5 วันให้พนักงานไปพบเพื่อทวงถาม หากเลยกำหนดการชำระไปแล้ว 1 เดือน ให้มีจดหมายเตือนจากฝ่ายบัญชี เมื่อพ้นกำหนดจดหมายเตือน 1 เดือนแล้วก็มีการยื่นจดหมายจากนายความส่งไปที่ลูกหนี้ หากกิจการไม่มีการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลการชำระเงินของลูกหนี้เลย จะทำให้เกิดหนี้เสียและกลายเป็นหนี้สูญได้ในที่สุด

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า การบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง ควรมีการจัดอบรมเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ก่อนที่จะเสนอโครงการ โดยเริ่มจากการสร้างการรับรู้วัตถุประสงค์ของกองทุนเพื่อให้สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีนำเงินไปดำเนินการให้ถูกต้อง สอนการเขียนโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเพื่อให้สมาชิกที่ประสงค์กู้เงินสามารถเขียนอธิบายแผนธุรกิจได้อย่างเหมาะสม มีการลงพื้นที่ตรวจสอบ ณ พื้นที่ดำเนินโครงการของสมาชิก เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ และเจ้าหน้าที่ควรลงพื้นที่ร่วมกันเพื่อติดตามสนับสนุนอาชีพ ประชาสัมพันธ์และติดตามสมาชิกลูกหนี้ให้ชำระหนี้ตามสัญญา เมื่อลูกหนี้ประสบปัญหาให้มีการส่งเสริมให้เข้าถึงมาตรการการช่วยเหลือ และดำเนินการกับลูกหนี้ที่เพิกเฉยอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ควรมีการแลกเปลี่ยนการดำเนินงานในเวทีประชุมประจำเดือน ๆ ละ 1 ครั้ง เพื่อทบทวนการดำเนินงานและหาวิธีป้องกันแก้ไขปัญหาาร่วมกัน เป็นลดการเกิดหนี้ค้างชำระ และหนี้เสียในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอ
แสวงหา จังหวัดอ่างทอง ผู้ศึกษาวิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จัดอบรมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในการเขียนโครงการ เพื่อขอรับการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนให้มีความถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ที่ต้องการขอกู้
2. มีการตรวจสอบโครงการ และคุณสมบัติของผู้กู้จากต้นทาง โดยอาสาสมัครกองทุนพัฒนา
บทบาทสตรีในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับตำบล
ลงพื้นที่ตรวจสอบ ณ สถานที่ดำเนินโครงการของผู้ขอกู้
3. หลังจากลูกหนี้ได้รับเงินแล้ว อาสาสมัครกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน
คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับตำบล ควรลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานตาม
โครงการของลูกหนี้ เพื่อตรวจสอบการนำเงินไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์และให้คำแนะนำแก่ลูกหนี้
ในการดำเนินการให้ถูกต้องตามแนวทางกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
4. ประสานภาคีเครือข่าย ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และส่งเสริมช่องทางการตลาด เพื่อเพิ่มโอกาส
การส่งใช้คืนเงินให้เป็นไปตามสัญญา
5. ดำเนินการทางกฎหมายกับลูกหนี้ที่เพิกเฉยในการชำระหนี้อย่างจริงจัง เพื่อเป็นตัวอย่างให้
สมาชิกกลุ่มอื่นๆ ไม่ให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของเจ้าหน้าที่พัฒนา
ชุมชนผู้รับผิดชอบงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เพื่อให้ได้แนวทางที่มีประโยชน์ต่อองค์กร และ
ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่มากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหนี้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในพื้นที่อำเภออื่น ๆ
ในจังหวัดอ่างทอง เพราะบริบทคล้ายคลึงกันอาจมีปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาที่
หลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2564). การบริหารลูกหนี้การค้า. สืบค้น ธันวาคม 22, 2565, จาก <https://www.dip.go.th/th/category/2020-05-22-19-38-58/2021-11-25-15-57-47>.
- นงนภัส ไพรศรี. (2558). ประสิทธิภาพการนำนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสตรีในกลุ่มจังหวัดภาคกลาง. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ปวีดา บัวหลวง, และอารีรัตน์ ภูธรธนะ. (2561). การจัดการของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดเลย. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วรกมล เกสรบัว, และสุชาติ ศรีอารักษ์. (2561). ประสิทธิภาพการจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรณีศึกษาพื้นที่อำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วราวุฒิ องค์กร, และชาญชัย จิวจินดา. (2563). ผลสำเร็จของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรณีศึกษา อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท มหาวิทยาลัยรังสิต.
- วันเพ็ญ กองคำ, และธนวิทย์ บุตรอุดม. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการนำนโยบายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไปปฏิบัติ ในจังหวัดอุดรธานี. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สาวินี เฟื่องธรรม, และศิวฤทธิ์ สุนทรเสถียร. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระสินเชื่อธนาคารประชาชนของธนาคารออมสินเขตชัยภูมิ. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี. (2562). คู่มือการบริหารจัดการหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ฉบับเจ้าหน้าที่). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จังหวัดอ่างทอง. (2565). จัดการโครงการหมุนเวียน/อุดหนุน. สืบค้น ธันวาคม 15, 2565, จาก <http://164.115.23.70/twdf/index.php>.
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดจันทบุรี. (2562). แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระของสหกรณ์. สืบค้น ธันวาคม 19, 2565, จาก <https://km.cpd.go.th/pdf>.
- อัญชุลี ขวัญอ่อน. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ค้างชำระกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรณีศึกษา: อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Best, W. John. (1970). *Research in Education* (3rd ed.). New Jersey: Prentice-Hall Inc.
- Yamane, T. (1967). *Statistics an Introductory Analysis* (2nd ed.). New York: Harper & Row.